



Jaarverslag 2019



Inhoud

1. Voorwoord	3
2. Opdracht en missie van vzw Open Plaats	5
3. Mensen en hun inzet	7
3.1. Team beroepskrachten	8
3.2. Opleiding en tewerkstellingstrajecten	9
Artikel 60 – Tijdelijke Werkervaring (TWE)	9
Arbeidszorg	10
Autonome werkstraf.....	12
Jongeren in een aanloopfase	13
Stages.....	13
3.3. Vrijwilligers.....	14
4. Hergebruik van goederen.....	18
3.4. Ingezamelde goederen.....	18
Op afroep	18
Brengers.....	19
Inzameling van textiel op het recyclagepark.....	19
3.5. Hergebruik en recyclage	20
3.6. Gerealiseerde omzet.....	21
5. Ondersteuning van mensen in armoede.....	23
3.7. Onthaal en ontmoeting.....	23
3.8. Begeleiding	27
Verschillende levensdomeinen	27
Rechten en activering.....	28
Meestappers.....	28
3.9. Voedselondersteuning	29
3.10. Wie zijn onze cliënten?.....	31
3.11. Getuigenis: “Ik wil de spiraal van armoede doorbreken”	33
6. Bestuur vzw Open Plaats.....	35
7. Praktische informatie	35

1. Voorwoord

Schreef onze vzw in 2019 geschiedenis?

Jazeker! Met de erkenning van onze organisatie als maatwerkafdeling en de goedkeuring van ons contingent van 5 VTE maatwerkers werd een belangrijke strategische keuze van onze organisatie realiteit. Open Plaats mag zich nu ook "werkgever in de sociale economie" noemen en kan zo nog actiever bijdragen aan armoedebestrijding. Vanaf september verwelkomden we met open armen vijf nieuwe collega's in ons team!

En er werd nog meer geschiedenis geschreven! Eind 2019 eindigde onze zoektocht naar een geschikt pand voor onze Kringwinkel in Destelbergen. Eind juni 2020 verhuizen we, samen met de collega's van Oxfam Wereldwinkel, naar een grotere ruimte. Vanaf dan zal onze winkel voltiids open zijn en zullen we ook in Destelbergen mensen kansen geven om op onze werkvloer te groeien naar een job op de (reguliere) arbeidsmarkt.

Ook in onze sociale dienst stond de klok niet stil en werd er hard gewerkt! Het verandertraject dat in het begin van het jaar werd ingezet, kreeg een gezicht met de komst van collega Dorien als stafmedewerker armoedebelid. Vanuit een emancipatorische visie op mensen in armoede werd de rol van onze organisatie verder scherp gesteld.

Toch is het niet allemaal peis en vree...

Hoewel we onze opdracht als activerende werkvloer sterk waarmaken, dalen onze lokale subsidies voor het begeleiden van mensen met een arbeidsafstand. Nochtans vraagt het een sterke omkadering opdat mensen in sociale tewerkstelling zich kunnen ontwikkelen en nieuwe arbeidskansen kunnen grijpen.

We hopen dat we in 2020 door Vlaanderen erkend zullen worden als arbeidszorginitiatief, zodat we eindelijk (ook financiële) erkenning krijgen voor wat we al decennia lang doen: kansen geven aan de meest kwetsbare mensen op de arbeidsmarkt!

Buitengewoon

Wat we realiseren als organisatie, realiseren we dankzij de inzet van vele mensen. En wat een diverse groep! Het is een voorrecht om hiervan deel te mogen uitmaken. Dank je wel allemaal, voor jullie inzet. Alsof het de gewoonste zaak van de wereld is, verwezenlijken jullie elke dag opnieuw iets dat eigenlijk heel bijzonder is.

Stefan Decraene, voorzitter

Tine Van Rumst, directeur



Opdracht en missie

2. Opdracht en missie van vzw Open Plaats

De werking van vzw Open Plaats situeert zich op twee belangrijke domeinen.

- Als **kringloopcentrum** ligt de focus op het hergebruik van goederen. Deze worden ingezameld in ons werkingsgebied (Gent-Destelbergen) of gebracht naar onze inzamelpunten. Na een kwaliteitscontrole, reiniging (huisraad), test (elektro) of herstel (fietsen) worden deze goederen verkoopklaar gemaakt voor één van onze twee winkelpunten: Brugse Poort (Gent) en Destelbergen.

Dankzij de activiteiten van het kringloopcentrum worden opleidings- en tewerkstellingskansen gecreëerd voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Deze mensen worden naar ons doorverwezen door onze tewerkstellingspartners (OCMW, GTB, Justitiehuis, Compaan e.a.).

Sociale tewerkstelling en hergebruik van goederen zijn de kernopdrachten van Open Plaats.

- De **Sociale Dienst** Open Plaats legt de focus op armoedebestrijding in de buurt. Hiertoe worden personen en gezinnen geholpen die zich in een kwetsbare situatie bevinden of het risico lopen hierin terecht te komen – ongeacht rang, cultuur, geloofs- of politieke overtuiging.

De ondersteuning van de Sociale Dienst bestaat uit: onthaal en ontmoeting (gezellige babbel, informele contacten, zitdagen van externe partners, projectwerk, ...), begeleiding (een luisterend oor bieden, zicht krijgen op het netwerk, rechten verkennen, bruggen slaan en doorverwijzen); materiële hulp en voedselondersteuning.

De activiteiten van de Sociale Dienst worden mede gerealiseerd dankzij de opbrengsten van het kringloopcentrum.

Naast hergebruik, sociale tewerkstelling en armoedebestrijding kenmerkt vzw Open Plaats zich door een actieve vrijwilligerswerking. Ingebed in de roots van de organisatie is het tot op vandaag nog steeds een bewuste keuze om vrijwilligers in te schakelen in alle geledingen van de organisatie. De vzw is zich meer dan ooit bewust van de maatschappelijke relevantie van deze keuze.



Mensen en hun inzet

3. Mensen en hun inzet

Mensen zijn de kern van onze organisatie. Zonder mensen geen hergebruik en geen nieuwe kansen. In 2019 gaven 474 medewerkers (433 in 2018) mee kleur aan Open Plaats:

- 35,8% (170 personen) werkten mee vanuit een vrijwillig engagement.
- 60,7% (288 personen) werkten in het kader van een sociale tewerkstelling: hetzij via artikel 60, arbeidszorg, een (activerende) stage of een brugproject, hetzij via een werkstraf. Sinds september 2019 kan Open Plaats een aantal maatwerkers tewerkstellen. Het betreft 5 medewerkers maatwerk, goed voor 5 VTE.
- Het team van 16 beroepskrachten is goed voor 14,7 VTE.

Net als in 2018 werken de meeste medewerkers in sociale tewerkstelling. Dit heeft vooral te maken met de grote groep van werkgestraften (131). Gezien een werkstraf echter tussen de 20 en 300 uur ligt, is hun aandeel in het totaal aantal werkuren zeer beperkt (minder dan 3 VTE). Zonder de groep van werkgestraften is de verhouding tussen het aantal vrijwilligers en mensen in sociale tewerkstelling ongeveer gelijk.

Vrijwilligers blijven langer in onze organisatie en werken gemiddeld 9u per week. Mensen in een traject van sociale tewerkstelling zijn tijdelijk in onze organisatie (6 tot 12 maanden) en werken gemiddeld 30 uur per week.



3.1. Team beroepskrachten

Het team van beroepskrachten bestond in 2019 uit volgende personen:

- Directeur - Tine Van Rumst
 - Verantwoordelijke HR - Joyce Vermeiren (100%)
 - Tijdens haar zwangerschapsrust vervangen door Siel Van Herrewege (100%)
 - Verantwoordelijke goederenstroom - Koen Cornelis (100%)
 - Communicatieverantwoordelijke - Bea Vanelslander (60%)
 - Verantwoordelijke BackOffice - Jozefien Vandeputte (100%)
 - Winkelcoördinator Brugse Poort en Destelbergen - Lore Nachtergaele (100%)
 - Stafmedewerker armoedebeleid – Dorien De Raedt vanaf 1 september 2019 (80%)
 - Een team van werkbegeleiders die instaan voor de begeleiding en de coaching van de verschillende medewerkers op de werkvloer:
- *Team Haspelstraat:*
 - Werkbegeleider winkel
 - Elly Mistiaen (90%) t.e.m. 22 juni 2019
 - Zaruhi Janoglu vanaf 3 juni 2019
 - Werkbegeleider winkel
 - Korneel Demey (80%). Korneel maakte de switch naar de Sloepstraat sinds midden april 2019 en werd daar vanaf november verantwoordelijk voor het begeleiden van mensen met een werkstraf (GAM)
 - Bram Verleysen vanaf 13 mei 2019
 - Werkbegeleider magazijn en onthaal - Katty De Maertelaere (80%)
 - Werkbegeleider textiel - Annelies Verhelst (90%)
 - Werkbegeleider GAM en poetsploeg - Astrid Mariens (100%)
 - Polyvalent medewerker Luc Naessens (50%)
 - *Team Sloepstraat:*
 - Werkbegeleider magazijn en transport
 - Nele Vandermeulen (100%) t.e.m. 14 april 2019
 - Pascal Moonen (80%) ter vervanging van Nele Vandermeulen tijdens haar zwangerschapsrust t.e.m 15 april 2019
 - Korneel Demey (80%) vanaf 16 april 2019
 - Werkbegeleider fiets- en elektro-atelier - Xan Albrecht (80%)
 - Werkbegeleider GAM
 - Benjamien Calsyn – (100%) t.e.m. 28 februari 2019
 - Nele Vandermeulen – (100%) vanaf 15 april 2019 t.e.m. 17 november 2019
 - Korneel Demey (80%) vanaf 18 november 2019
 - Chauffeur - Monday Ugbo – (100%)
 - *Team Sociale Dienst:*
 - Hulpverlener - Katrien Heirman – (80%) t.e.m. 2 september 2019
 - Hulpverlener - Hedwig Bockstal – (50%)

3.2. Opleiding en tewerkstellingstrajecten

In 2019 dienden we onze erkenning in voor het label maatwerkafdeling. Deze erkenning werd positief geadviseerd door de Minister, zodat we sinds september 2019 vijf langdurende trajecten op onze werkvloer kunnen aanbieden.

Daarnaast – en in hoofdzaak – biedt onze organisatie een activerende werkvloer aan voor mensen met een arbeidsafstand. Hier kunnen ze kansen grijpen om werkhoudingen, vaardigheden en talenten te ontwikkelen en ervaring op te doen. Hiermee staan ze sterker om stappen te zetten naar de arbeidsmarkt en uiteindelijk tot een duurzame tewerkstelling te komen – hetzij op de gewone arbeidsmarkt hetzij in de sociale economie. De trajecten die we aanbieden zijn beperkt in de tijd en variëren van een aantal weken tot maximum twee jaar.

Het doel is altijd om sterker te staan voor verdere stappen op de arbeidsmarkt.

Artikel 60 – Tijdelijke Werkervaring (TWE)

De Kringwinkel Open Plaats biedt tewerkstellingsplaatsen aan in het kader van artikel 60, waarbij het OCMW optreedt als werkgever.

Een traject Tijdelijke Werkervaring (TWE) is een uitgelezen kans voor mensen om op voltijdse basis werkervaring op te doen, diverse vaardigheden en talenten te ontwikkelen, en - voor nieuwkomers - Nederlands te oefenen in het dagelijks leven. TWE duurt maximaal twee jaar. De eerste twee periodes van zes maanden kunnen op onze werkvloer plaatsvinden.

In 2019 werkten in totaal 81 verschillende personen in een (voor)traject van Tijdelijke Werkervaring in De Kringwinkel Open Plaats. Zij werden voornamelijk toegeleid via het OCMW van Gent, maar ook via het OCMW van Merelbeke, Evergem en Melle.

In een eerste fase gaan deze medewerkers aan de slag in een voortraject dat – indien succesvol – resulteert in een tewerkstelling in het kader van Tijdelijke Werkervaring (TWE). Binnen het voortraject zijn er verschillende fasen te doorlopen en meerdere pistes te bewandelen. Na een korte stage worden medewerkers georiënteerd naar een ingroeistage, een werkstage of een opbouwend arbeidszorgtraject.

In het geval van een ingroeistage of een arbeidszorgtraject wordt stilaan opgebouwd qua uurrooster en is er meer aandacht voor randvoorwaarden. Het tempo van de medewerker staat centraal. Pas als hij of zij een voltijds werkrooster heeft bereikt en als alle randvoorwaarden vervuld zijn (bijv. duurzame huisvesting, betrouwbaar opvangplan voor

kinderen, stabiele (mentale) gezondheid), is een werkstage aan de orde. Een succesvolle werkstage (1 maand) resulteert op zijn beurt in een art.60-contract.

In 2019 groeiden 20 mensen vanuit een voortraject naar een tewerkstelling in TWE. De overige 24 TWE-medewerkers waren begin 2019 al binnen dat statuut aan het werk. Van hen beëindigden 21 medewerkers hun Tijdelijke Werkervaring succesvol.



Van de TWE-medewerkers was ongeveer twee derden anderstalig. Het taalgericht werken op onze werkvloer verdient dus prioriteit. Bij laagtaalvaardigen zetten we systematisch individuele taalcoaching in, met dank aan de taalcoaches van het MAACT.

Samenwerkingspartners:

Het Maatgericht Activeringscentrum (MAACT) binnen het OCMW Gent is onze structurele partner. We werken ook vaak samen met andere OCMW's uit de regio: Merelbeke, Melle, Evergem.

Arbeidszorg

Arbeidszorg is een onbetaald soort stage voor mensen die (nog) niet of niet meer terecht kunnen in een betaalde job. Arbeidszorg kan een eerste stap zijn naar (opnieuw) werk vinden. Het biedt de ruimte om geleidelijk aan te wennen aan een werkritme en om de randvoorwaarden op orde te krijgen (bijv. huisvesting of kinderopvang). Zo kan men op eigen tempo evolueren richting arbeidsmarkt.

In De Kringwinkel in de Brugse Poort en in het magazijn in de Sloepstraat vullen we arbeidszorg inclusief in. Dit betekent dat in elke afdeling van deze locaties een aantal taken worden uitgevoerd door arbeidszorgmedewerkers.

De meerderheid van de instroom binnen dit kader verloopt via de VDAB, meer bepaald via de dienst Gespecialiseerde Trajectbegeleiding (GTB). Doorgaans werden deze medewerkers al voor hun komst naar onze werkvloer georiënteerd richting een arbeidszorgtraject. In sommige gevallen gebeurt die eerste oriëntering (naar arbeidszorg of andere pistes) echter op onze werkvloer, in de vorm van een beroepsverkennde stage van enkele weken.

Binnen het kader van het meerbanenplan maakt De Kringwinkel Open Plaats deel uit van een samenwerkingsverband in Gent (met maatwerkbedrijf Ryhove als penhouder). Open Plaats

heeft binnen deze samenwerking een erkenning voor 6.240 uren. Dit contingent wordt jaarlijks ruimschoots overschreden. Zo werden er in 2019 16.013 uren gepresteerd. Dit komt overeen met 7,7 VTE.

In 2019 gingen 61 verschillende personen aan de slag binnen een arbeidszorgtraject.

Actieve trajecten in Arbeidszorg

De meeste van onze medewerkers in actieve arbeidszorgtrajecten worden begeleid door een bemiddelaar van GTB. Samen trachten we gedurende een periode van maximum twee jaar oriëntering, begeleiding en coaching aan te bieden, in functie van duurzame stappen richting arbeidsmarkt. Bij aanvang van hun traject gaan arbeidszorgmedewerkers aan de slag in een uurrooster van 16 uur per week. Doorheen het traject bouwen zij hun uren op.



Het OCMW van Gent (MAACT) zet arbeidszorg in als een van de pistes in het voortraject naar artikel 60. We spreken hier van opbouwende arbeidszorg omdat de medewerker binnen een periode van maximaal 6 maanden opbouwt van een rooster van 16 uren naar een voltijdse tewerkstelling. In 2019 werden 16 arbeidszorgtrajecten opgestart via het MAACT.

Varianten op Arbeidszorg

Via GTB of andere partners komen op onze werkvloer ook mensen terecht in een beroepsverkenkende stage in functie van een eerste oriëntering die resulteert in de opstart van een arbeidszorgtraject, een activeringsstage of andere vormen van sociale tewerkstelling.

Elk jaar ontvangt De Kringwinkel Open Plaats ook een aantal medewerkers in het kader van een werkervaringsstage (WES). Doorgaans gaat het om mensen die al enige tijd werkloos zijn en zich willen heroriënteren. Binnen dit traject van heroriëntering verkennen ze nieuwe horizonten en komen ze bij ons terecht voor een periode van 3 tot 6 maanden. In 2019 kregen 6 mensen de kans om via deze weg hun grenzen te verkennen en te verleggen.

Arbeidszorg als finaliteit

Soms blijkt na twee jaar dat verdere stappen op vlak van werk niet haalbaar zijn. Dan is het mogelijk dat de medewerker verder werkt onder de noemer finaliteit-arbeidszorg. Wel wordt de externe trajectbegeleiding stopgezet. Deze groep medewerkers krijgt de toekenning

“niet-inzetbaar op de arbeidsmarkt”. In 2019 werkten er zo 12 medewerkers mee in onze organisatie.

Samenwerkingspartners: OCMW Gent/MAACT, GTB, Provincie Oost-Vlaanderen, Maatwerkbedrijf Ryhove, Departement Werk en Sociale Economie, Divergent, Groep Intro, Compaan

Autonome werkstraf

Sinds mei 2014 is De Kringwinkel Open Plaats een gesubsidieerd werkvloerproject voor de uitvoering van een autonome werkstraf (AWS). Dit is een structurele samenwerking tussen De Kringwinkel Open Plaats, de Stad Gent en het Justitiehuis in Gent.

Sommige veroordeelden krijgen de kans om een werkstraf uit te voeren als alternatieve maatregel. Zo kunnen ze actief deel blijven uitmaken van de maatschappij en nemen er een positieve rol in op. Sommigen blijven na hun werkstraf aan de slag bij Open Plaats als vrijwilliger of in het kader van sociale tewerkstelling. Een werkstraf kan de start zijn van een positieve wending in het leven, met (opnieuw) meer structuur en betekenis.

Dankzij de 1,50 VTE omkadering kunnen werkgestrafden ingezet worden in het magazijn in de Sloepstraat én in de logistieke afdeling van De Kringwinkel in de Brugse Poort. Zo kunnen we een brede waaier aan taken aanbieden aan werkgestrafden en is er ook een mooi aanbod voor zaterdagwerk – vaak de enige mogelijkheid voor werkgestrafden met een job. Voor hen is een werkstraf als vervanging van een gevangenisstraf een kans om hun job te behouden.

In 2019 werden 133 mandaten werkstraffen doorverwezen naar onze organisatie, waarvan 106 nieuwe dossiers. Er werden in totaal 5.354 uren gepresteerd op onze werkvloer in het kader van een autonome werkstraf.

Een werkstraf geeft structuur en betekenis. Het kan de start zijn van iets positiefs.

Van die 133 omkaderde dossiers waren er 65 die een positief volledig traject afwerkten, 32 dossiers die voor het einde stopten en 1 dossier waar geen enkel uur werd gepresteerd. De rest van de dossiers waren nog lopende op 31/12/2019 en zullen dus m.a.w. in 2020 hun traject hoogstwaarschijnlijk afwerken.

Samenwerkingspartners: Justitiehuis Gent, stad Gent Dienst Preventie voor Veiligheid

Jongeren in een aanloopfase

Via een aanloopfase kunnen kortgeschoolde jongeren hun kansen op de reguliere arbeidsmarkt verhogen. In een werkcontext ontwikkelen ze werkgerelateerde vaardigheden en arbeidsattitudes. Jongeren tussen 15 en 19 jaar werken in een brugproject 20 uur per week, verdeeld over 3 dagen en dit gedurende maximum 10 maanden.

In 2019 werkten 4 jongeren mee in De Kringwinkel in de Brugse Poort en in het magazijn in de Sloepstraat.

Samenwerkingspartners: Compaan, De Ronde, Sint-Gregorius

Stages

Open Plaats vzw werkt traditiegetrouw samen met vele scholen en is een populaire plaats voor inleefdagen en sociale stages. In 2019 draaiden 37 leerlingen en studenten tussen 8 en 600 uren mee op onze werkvloer.

Daarnaast gaan we regelmatig in op vragen rond taalstages vanuit opleidingen voor anderstaligen (2 in 2019) en onthalen we elk jaar een aantal leerlingen uit het BUSO-onderwijs die in een overgangsjaar van school naar werk een eerste werkervaring kunnen opdoen (3 in 2019).

Samenwerkingspartners taalstages: CVO Gent en 't Perspectief

Samenwerkingspartners BUSO-stages: Sint-Gregorius, IVIO Binnenhof, Sint-Jozef Zwijnaarde

Samenwerkingspartners sociale stages: HoGent, Artevelde Hogeschool, Vivès, Odisee, Don Bosco Zwijnaarde, kunsthumaniora Sint-Lucas, Scheppersinstituut Wetteren, Sint-Pietersinstituut, Syntra (pedicure); Sint-Vincentius, Edugo campus Glorieux, Spectrum, Benedictuspoort, e.a.

Leen	Sibylle	Ilse	Marlies	Mario	Marie Hélène	Veerle	Els	Carine	Myriam	Sabine	Petra	Mieke
Anne	Nadia	Kristine	Magda	Mieke	Julien	Marieke	Trees	Annemie	Salam	Greet	Guido	Bettina
Sabrina	Kishor	Helena	Tania	Kenza	Nadia	Luc	Louiza	Lucas	Louis	Peter	Nancy	Fanny
Sara	Maarten	Marit	Veronique	Fée	Linda	Sonja	Annemie	Patricia	Linda	Lut	Priscilla	Mieke
Bianca	Els	Mario	Maria	Frank	Jenny	Jacques	Pierre	Paula	Geert	Frans	Slavomira	Pierre
Eliane	Bertrand	Annie	Rose	Marie	Jienette	Trees	Olga	Yvonne	Erik	Odette	Hilde	Patje
Karina	Hendrik	Jan	Lutgart	Viviane	Riet	Jeanine	Bob	Marc	Gisèle	Esther	Bea	Pascal
Peter	Martine	Noeke	Maria	Annie	Vroni	Vera	Raymonde	Mieke	Wim	Jacqueline	Jo	Godelieve
Reina	Marie-José	Christine	Gerda	Lieve	Raphael	Kathleen	Nicole	Linda	Lut	Rudy	Luc	Kristine
Erna	Niki	Marc	Hilde	Jean-Paul	Mia	Pascal	Roger	Jean	Freddy	Kathelijne	Martine	Denise
Joost	Stefaan	Marc	Sven	Veronique	Hilde	Mario	Fred	Lena	Koen	Sonja	Bart	Danny
Tineke	Sandra	Necla	Koen	Geert	Christiaan	Pieter-Jan	Pascal	Veerle	Mohamed	Stephen	Stief	Fien
Luc	Jozef	Nicole	Lutgart	Regina	Gretel	Nancy	Ann	Tine	Hilde	Pieter	An	Arlette
Vera	Nathalie	Stef	Els	Bart	Katrien							

3.3. Vrijwilligers

Werken met vrijwilligers is ingebed in het DNA van onze organisatie. In alle afdelingen van de organisatie zijn vrijwilligers aan de slag. Dit zorgt voor een boeiende uitwisseling tussen verschillende leeftijden en culturele achtergronden.

Een belangrijk deel van de vrijwilligers wordt gezien als dragend / ondersteunend.

Aantal vrijwilligers

In 2019 waren 170 vrijwilligers voor kortere of langere periodes actief in onze organisatie. Deze vele handen zijn samen goed voor 34,3 VTE:

- 33 in De Kringwinkel Open Plaats in Destelbergen
- 50 in de Sociale Dienst
- 6 in de Sloepstraat (centraal magazijn en transport)
- 90 in De Kringwinkel Open Plaats in de Brugse Poort
- 11 voor de volledige vzw (AV, RvB)

In 2019 startten in totaal 41 nieuwe vrijwilligers. Het aantal uren dat een vrijwilliger meewerkt in de organisatie varieert, maar is in principe ten minste 4 uur per 2 weken.

Infomoment voor nieuwe vrijwilligers

Sinds april 2016 organiseren we op regelmatige basis een infomoment voor geïnteresseerden. Dit infomoment heeft het voordeel dat men de organisatie in haar totaliteit kan leren kennen.

Op het infomoment gaat aandacht naar onze missie, visie, doelstellingen en deelwerkingen. We staan tevens stil bij de verwachtingen t.a.v. vrijwilligers en openstaande vacatures. Op het einde van elk infomoment krijgen de kandidaten een rondleiding in de Kringwinkel en de Sociale Dienst in de Brugse Poort.

Vrijwilligersforum

Om de betrokkenheid van vrijwilligers bij het beleid van de organisatie te verhogen, organiseren we een aantal keer per jaar een vrijwilligersforum. Het forum wil een plek bieden om te informeren, samen na te denken en de organisatie te versterken vanuit de vrijwilligers.

Op het forum zijn vrijwilligers aanwezig als vertegenwoordiging van een afdeling of locatie. (Destelbergen, Sloepstraat, textielsortering, winkel Haspelstraat e.a.). Aan het forum nemen een 15-tal vrijwilligers deel. In 2019 vond het overleg plaats op 22 januari en 24 september.

Overleg vrijwilligers Kringwinkel Destelbergen

In 2019 vonden er 2 medewerkersvergaderingen plaats (24 april en 1 oktober), waarop er samen werd nagedacht over onze winkel en de werking in Destelbergen.

Overleg vrijwilligers Sociale Dienst

De Sociale Dienst werkt hoofdzakelijk met vrijwilligers. Ze worden ondersteund door 1,3 VTE beroepskrachten en door een vrijwilligerscoach, die zelf ook vrijwilliger is. De coach fungeert als 'bindmiddel' tussen de verschillende vrijwilligers en participeert ook aan overleg met wijkpartners. Ook de vele rondleidingen in de Sociale Dienst neemt zij voor haar rekening.

Binnen de Sociale Dienst organiseren we verschillende overlegmomenten naargelang de nood en behoeften van de vrijwilligers en de werking. Vaak worden deze ingericht per deelwerking (onthaal/ontmoeting; begeleiding en voedselondersteuning), maar we voorzien ook steeds een overkoepelend overleg.

Binnen de deelwerking begeleiding plannen we één keer per maand een cliëntoverleg. De focus van dit overleg ligt op het bespreken van de cliëntendossiers. Door casussen in team te bespreken, wordt de visie op begeleiding en armoede samen vorm gegeven en gedragen.

Daarnaast is er op regelmatige basis ook een hulpverleningsoverleg. De klemtoon ligt vooral op het vormgeven van de begeleiding in ruimere zin. We staan bijvoorbeeld stil bij methodieken die binnen onze werking bruikbaar zijn, delen kennis met betrekking tot de Sociale Kaart, staan stil bij de visie van de werking, geven signalen door, lichten info van folders toe, bespreken knelpunten binnen begeleidingstrajecten, enz.

Binnen de deelwerking onthaal hielden we ook enkele overlegmomenten ingepland, namelijk op 15 maart en op 15 november.

*Bij het overleg
geven we samen
vorm aan de visie
op begeleiding en
armoede.*

De vrijwilligers van de voeding hadden overleg op 22 februari, 3 juli en 18 oktober. Daarnaast werd ook een ad hoc werkgroep ingericht naar aanleiding van de noodzakelijke heropfrissingswerken van de voedingsruimtes. Deze renovatie voeren we in 2020 uit met de steun van o.a. de Nationale Loterij en Cera.

In het overkoepelend overleg of Groot Team komen afgevaardigden uit de verschillende deelwerkingen samen, alsook de directie. Dit overleg vindt om de 6 weken plaats. Hier kunnen alle aspecten van de werking aan bod komen: onthaal en ontmoeting, voeding, hulpverlening, vrijetijds-participatie, vrijwilligerswerking, beleid en partnerschappen, subsidiedossiers,...

Medewerkersvergadering Open Plaats

Voor alle medewerkers van Open Plaats (beroepskrachten, tewerkgestelden en vrijwilligers) vindt er jaarlijks een avondvergadering plaats. In 2019 was dit op 20 juni. Op die vergadering wordt stilgestaan bij de inhoudelijke werking van de vzw, zoals onze resultaten en toekomstplannen. Er is ook tijd voor ontmoeting en uitwisseling. Zo werd er dit jaar aansluitend pizza's gebakken in een houtoven.





Hergebruik

4. Hergebruik van goederen

In 2019 voerden we heel wat verbeteringen door in de verwerking van de goederenstroom. De focus lag hierbij op:

- een correctere registratie van ingezamelde goederen via nieuwe visuele turflijsten
- het verhogen van het bewustzijn rond de kwaliteit van de ingezamelde goederen door het aanbieden van opleiding op maat rond ons “aanvaardingsbeleid”
- visuele en eenvoudige werkinstructies
- efficiënt en ergonomisch werken: door de aankoop van extra wieltjes, elektrokarren en zetelkarren willen we het heffen en tillen tot een minimum beperken
- extra hergebruik door het experimenteren met stockverkoop, kiloverkoop en 1-euro-verkoop voor textiel, boeken en huisraad

3.4. Ingezamelde goederen

In 2019 zamelden we in totaal 900.688 kg in. Dit ligt in de lijn van de 846.447 kg die we het jaar voordien inzamelden.

Op afroep

26,7% van de totale inzameling of 241.039 kg is afkomstig van gratis ophalingen aan huis in Gent en Destelbergen.

In 2019 verzorgden onze twee vrachtwagens samen 2.012 ophalingen. Elke ophaling bestaat gemiddeld uit 127.8 kg herbruikbare goederen.

	2016	2017	2018	2019
Totaal ingezameld	798.005 kg	820.655 kg	846.447	900.688
Kg op afroep	276.427 kg	273.423 kg	256.918	241.039
Aantal ophalingen	2.231	1.864	1.820	2.012
Kg/ ophaling	124 kg	147 kg	138 kg	128 kg

Brengers

In 2019 noteerden we 12.106 mensen die herbruikbare goederen brachten naar onze inzamelpunten (t.o.v. 11.836 in 2018). Elke brenger schonk ons gemiddeld 53 kg goederen. Samen leverden zij dus 643.512 kg goederen af. Dit komt overeen met 70% van onze totale inzameling.

We merken opnieuw een lichte daling van het aantal brengers in de Brugse Poort (van 7.588 mensen in 2018 naar 7.221 in 2019). Wellicht heeft de gewijzigde verkeerssituatie in de Brugse Poort (met een knip aan één van de belangrijkste toegangswegen) hier iets mee te maken.

In Destelbergen merken we een forse stijging (van 3.403 kg in 2019 naar 4.038 kg in 2019). Weliswaar blijft het turven van goederen een manuele handeling, die blootstaat aan een foutenmarge.

*Minder brengers
in de Brugse
Poort, een
verdere stijging
in Destelbergen.*

	2016	2017	2018	2019
Kg gebracht	497.852 kg	535.030 kg	565 615	643.512
Op afroep	38%	33%	30%	26,7%
Gebracht	62%	67%	67%	71,4%
Textiel containers			3%	1,8%

Inzameling van textiel op het recyclagepark

In 2019 had de Kringwinkel Open Plaats twee textielcontainers: één op het recyclagepark van Drongen en één op het recyclagepark op de UCO-site.

Op die manier kunnen we de toevoer van textiel voor onze twee Kringwinkels altijd verzekeren. In 2019 zamelden we 16.137 kg textiel in via deze twee containers.



3.5. Hergebruik en recyclage

Van alle ingezamelde goederen in 2019 eindigde 43,2% als recyclagefractie. In 2018 was dit erg gelijkaardig met 44,8 %. Voor de verwerking van de recyclagefracties werken we samen met erkende afnemers die de fracties verder verwerken.

	2016	2017	2018	2019
Aandeel recyclage	329 519 kg	363 088 kg	369 129 kg	389 394 kg
Hout	27,8%	25,6%	25,7%	26,9%
Papier & karton	17,9%	15,9%	16,9%	19,1%
Textiel	15,7%	18,7%	19,7%	20,9%
AEEA	15,5%	19,4%	17,2%	15,2%
Metaal	13%	12,3%	10,1%	7,6%
Keramiek	2,8%	1,6%	2,8%	1,4%
Andere	7,4%	6,4%	7,6%	8,8%

De effectieve restfractie, waarbij geen recyclage meer mogelijk is, bedroeg 4,1% in 2019 (t.o.v. 3,4 % in 2018).

Het hergebruikspercentage bedroeg in 2019 55,5% (t.o.v. 50% in 2018).

Creatief upcycling

Vrijtijdsorganisatie Free-Time organiseerde ook in 2019 vier vakantiekampen in samenwerking met De Kringwinkel Open Plaats. Tijdens dit crea-kamp 'Pimp je hack' halen tieners inspiratie en spullen uit De Kringwinkel om hun kamer creatief in te richten. Bij hun bezoek krijgen ze ook een rondleiding achter de schermen van De Kringwinkel in de Brugse Poort, met de focus op het ecologische aspect van de kringlooeconomie.



3.6. Gerealiseerde omzet

De 2 Kringwinkels van Open Plaats realiseerden in 2019 een totale omzet via winkelverkoop van € 643.537 (een lichte daling t.o.v. € 653.826 in 2018).

In 2019 kregen we per dag gemiddeld 332,3 (kopende) klanten over de vloer (een stijging t.o.v. 312 in 2018).

In Destelbergen kennen we gemiddeld 40,3 betalende klanten per (halve) dag, in de Brugse Poort zijn dit er 292. Verwacht wordt dat het aantal klanten in Destelbergen in 2020 verder zal blijven stijgen.

Het aantal klanten blijft stijgen, terwijl de omzet lichtjes daalt (met 1,5%). Het is soms moeilijk om de vinger te leggen op de oorzaak hiervan. Zeker is dat onze Kringwinkels een erg budgetvriendelijk prijsbeleid hanteren. Bovendien neemt het aandeel duurdere producten (meubelen, AEEA en fietsen) in hoeveelheid af. Er wordt dus meer verkocht aan meer verschillende mensen, maar het besteed bedrag per klant daalt.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Klanten per dag	314	314,6	309,3	319	312	332,3

Belangrijkste productgroepen in omzet:

	2015	2016	2017	2018	2019
Textiel	35,1%	38,4%	38,1%	38%	39%
Meubelen	21,1%	20,8%	18,8%	17%	17%
Huisraad	20,5%	20,5%	20,3%	20,7%	21%
Boeken	10,5%	10,5%	11,1%	10%	11%
DHZ, Vrije tijd en vervoersmiddelen	7,1%	7,1%	9,6%	11%	10%
AEEA (elektro)	5,8%	2,7%	2%	3,1%	2%



Textiel blijft overduidelijk de belangrijkste productgroep binnen het Kringwinkelgamma. Het aandeel van de productgroep AEEA (elektro) blijft beperkt. Dit is logisch aangezien Open Plaats zelf geen herstellatelier heeft. Het grootste aandeel van elektro gaat naar recyclage, omdat het stuk is en dus niet kan verkocht worden. De daling bij de productgroep meubelen stagneert voor het eerst in 5 jaar. Huisraad neemt een duidelijke tweede plaats in in de omzetcijfers.



Ondersteuning van mensen in armoede

5. Ondersteuning van mensen in armoede

De Sociale Dienst Open Plaats werkte ook in 2019 verder aan de bestrijding van armoede in de buurt. We doen dit door het organiseren van:

- Onthaal/ontmoeting
- Begeleiding
- Voedselondersteuning

In 2019 zijn enkele veranderingsprocessen op gang getrokken in de Sociale Dienst. Vooral binnen het luikje van 'begeleiding' (in het verleden als 'hulpverlening' omschreven) vonden enkele belangrijke ontwikkelingen plaats. Meer info verderop.

3.7. Onthaal en ontmoeting

De ontmoetingsruimte is een plek waar iedereen welkom is, zowel buurtbewoners als cliënten die nood hebben aan voedselondersteuning of een begeleidingsgesprek. We stellen dan ook vast dat we een heel divers publiek bereiken: senioren, personen die dak- of thuisloos zijn, alleenstaanden, buurtbewoners, mensen zonder wettig verblijf, enz.

Een steekproef toonde aan dat we bijna evenveel spontane bezoekers tellen als officieel geregistreerde personen voor begeleidingsgesprekken en/of voeding.

Warm onthaal

Iedereen die langs komt, krijgt een eerste kop koffie of thee gratis. Voor een tweede kop vragen we 25 cent. We voorzien ook gratis ontbijtgranen en tijdens de winter verse soep. Mensen kunnen bij ons terecht om zich te verwarmen tijdens de koude wintermaanden of tijdens de zomer te genieten van ons terras. Toch wel belangrijk gezien de slechte huisvesting van sommige cliënten.



In de ontmoetingsruimte is er ook een kinderhoekje voorzien. Onze werking werd erkend als BabySpot. Een babyspot is een gezellig plekje in de stad, waar ouders met hun kindje terecht kunnen. Het biedt een rustpunt, waar kindjes gevoed en verluierd kunnen worden.

De ontmoetingsruimte is met andere woorden **zoveel meer dan 'een wachtruimte voor voeding of een gesprek'**. Het is een laagdrempelige plek waar ontmoeting centraal staat, er worden contacten gelegd, ervaringen gedeeld, signalen opgevangen,...

Laagdrempelig contact met professionals

Aangezien zoveel diverse mensen uit de buurt de weg vinden naar onze ontmoetingsruimte, komen er ook steeds meer professionals op af. Het gaat dan vooral om beroepskrachten die outreachend werken zoals de buurtstewards, straathoekwerkers, gemeenschapswachten,...

Vanuit deze vaststelling, groeide de idee van zitdagen: vaste momenten waarop onze bezoekers terecht kunnen bij professionals rond een welbepaald thema.

- Kristof (beweegwerker van ACV) komt 2 keer per maand naar de ontmoetingsruimte om allerlei vragen van bezoekers omtrent werk en het VDAB-dossier te beantwoorden.
- Eind 2019 startten we daarenboven een samenwerking met het Jobteam. Vanuit het Jobteam zal Sajmir in de toekomst ook op geregelde momenten aanwezig zijn in de Sociale Dienst en waar nodig bij cliënten aan huis gaan of samen met hen op stap gaan in functie van een traject naar werk. Hij heeft al heel wat expertise opgebouwd in het werken met Intra-Europese Migranten.

Het feit dat deze personen aanwezig zijn in onze dienst, tussen de bezoekers zitten, maakt hun aanbod heel laagdrempelig. Cliënten kunnen met al hun vragen omtrent werk bij hen terecht zonder dat ze hiervoor een afspraak moeten maken.

Acties en projecten

We merken dat er nog heel wat potentieel is voor acties en projecten. Hier enkele voorbeelden van wat er nu alvast gebeurt:

- Wekelijks organiseren vrijwilligers het 'brei-**atelier**' waar bezoekers vrijblijvend aan kunnen deelnemen. Dit maakt het wachten op een gesprek of voeding aangenamer en daarenboven leert men andere mensen kennen, laat men zich inspireren tot een nieuwe hobby, leert men bepaalde vaardigheden aan, enz. Het is een groepje waar veel wordt gelachen, maar evengoed ernstig wordt gepraat over problemen, en waar mensen herkenning en erkenning vinden.

*In de ontmoetings-
ruimte worden
contacten gelegd,
ervaringen gedeeld,
signalen opgevangen*

- Zoals hierboven ook aangegeven wordt er ingezet op vrijetijdsparticipatie, niet alleen door het brei-atelier, maar we trachten mensen ook te stimuleren tot deelname aan externe activiteiten. Dit doen we onder meer door het afspelen van een powerpoint met een overzicht van allerlei betaalbare activiteiten in de buurt. Elke week maakt een vrijwilliger een overzicht en actualiseert hij de powerpoint. Hij doet dit in de ontmoetingsruimte, waardoor hij ook gemakkelijk aanspreekbaar is voor bezoekers die vragen hebben over de activiteiten. De vrijwilligers geven informatie over betaalbare vrijetijdsactiviteiten of helpen de bezoekers bij het opzoeken op internet.
- Met 'Kunst in de wachtruimte' proberen we kunst en cultuur dichterbij onze doelgroep te brengen. Er hangen verschillende kunstwerken in onze dienst met een woordje uitleg.
- We trachten ook in te zetten op de digitale kloof door het ter beschikking stellen van een computer met internetaansluiting en wifi. Naar de toekomst toe hopen we hiermee ook de brug te slaan naar externe diensten die dit aanbod hebben, we denken hierbij aan de wijkbibliotheek, digipunten, etc.
- Door het aanbieden van de krant zijn onze bezoekers op de hoogte van de laatste nieuwtjes. Ook dit is een middel om het wachten aangenamer te maken. Daarnaast merken we dat het lezen van de krant vaak een manier is om in gesprek te gaan met andere bezoekers over de actualiteit. Hierdoor ontstaan soms heel boeiende gesprekken.



Zelfzorg en hygiëne

Naast bovenstaand aanbod bieden we ook enkele diensten aan die tegemoetkomen aan de noden en behoeften van onze cliënten m.b.t. zelfzorg en hygiëne:

- Cliënten kunnen bij ons, mits reservatie, een wasje laten draaien. Er wordt hiervoor 1 euro aangerekend. We voorzien zelf wasmiddel. Wel is het zo dat we slechts twee wasmachines ter beschikking hebben voor de doelgroep, waarvan er één in 2019 voor een lange periode defect was. Intussen kunnen we weer gebruik maken van twee wasmachines.
- Tijdens onze openingsuren kunnen mensen die hier nood aan hebben gratis een douche nemen. We voorzien handdoeken en zeep indien gewenst.
- Eén keer per maand kunnen cliënten zich inschrijven bij de kapster om hun haar te laten knippen. Ook hiervoor vragen we een kleine bijdrage (1€) en is reserveren verplicht.

- Daarnaast zetten we ook in op mond- en tandzorg. Dit gebeurt o.l.v. prof. Jacques van Opbergen en vijf studenten van de Bacheloropleiding Mondzorg van de Arteveldehogeschool. Dit initiatief richt zich zowel op preventie als op nazorg. In de ontmoetingsruimte hebben we ook de aangepaste folders ter beschikking, in samenwerking met het Wijkgezondheidscentrum van de Brugse Poort.
- Enkele keren per jaar komen er studenten van de pedicureopleiding van Syntra stage doen bij Open Plaats. Cliënten en medewerkers kunnen dan hun voeten gratis laten verzorgen.

Enkele cijfers gerelateerd aan de onthaal en ontmoetingsruimte van de Sociale Dienst:

- In 2019 schreven 5.271 personen zich in bij het onthaal voor verdere ondersteuning (t.o.v. 4.846 in 2018).

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
aantal inschrijvingen onthaal	4.592	5.031	5.122	4.434	4.846	5271

- In 2019 draaide de wasmachine 239 wasbeurten.
- De douche werd 331 keer gebruikt. We vinden het belangrijk om dit aan te bieden aan mensen die om verschillende redenen thuis niet kunnen douchen (daklozen, geen werkend sanitair, geen warm water, schrik om te vallen, ...).
- In 2019 vonden 70 kappersbeurten plaats. Een kappersbezoek is immers niet goedkoop, maar zeker voor kwetsbare mensen ook heel belangrijk om zich goed in hun vel te voelen.
- Eind 2018 zijn we gestart met mond- en tandzorg, waarbij een effectieve controle van mond en tanden gecombineerd werd met goede info over tandverzorging. 40 mensen schreven zich in (36 namen effectief deel). In januari en februari 2019 kregen mensen de kans om in het tandartskabinet in de Arteveldehogeschool (Leeuwstraat 1) nog een volgende (gratis) behandeling / nazorg te krijgen. Hier gingen de mensen zelfstandig naartoe. Nog eens 12 personen schreven zich hiervoor in.

*Er zijn veel
verschillende
redenen waarom
iemand niet thuis
kan douchen.*

3.8. Begeleiding

Zoals hierboven reeds aangegeven, werden in 2019 een aantal veranderingsprocessen in gang gezet in de Sociale Dienst. Deze hadden vooral betrekking op de hulpverlenings-gesprekken. De verandering kwam in een stroomversnelling terecht met de komst van de stafmedewerker armoedebelid in september 2019.

Vaak komen cliënten bij ons terecht na een doorverwijzing van een professional, zoals bijv. de maatschappelijk werker van het OCMW of het CAW. Vóór de doorverwijzing gebeurde dus doorgaans al een sociaal-financieel onderzoek.

Bij een eerste aanmelding voor voedselondersteuning in onze dienst, vindt een gesprek plaats tussen cliënt en vrijwilliger. In het verleden lag de klemtoon van dit gesprek vooral op de financiële situatie van de cliënt. De hulpverlener polste naar inkomsten en uitgaven en bepaalde vervolgens of er een nood was aan voedselondersteuning en volgens welke frequentie (éénmalig, wekelijks, om de 14 dagen, maandelijks). We stelden echter vast dat dit al vaak al besproken was met de doorverwijzer en dat cliënten dit dan ook als een bijkomende drempel ervoeren. Bovendien was er in dit eerste gesprek minder ruimte om bij andere facetten van ondersteuning stil te staan.

Verschillende levensdomeinen

Door het introduceren van de methodiek '**Netwerk in beeld**' trachten we de focus op het financiële aspect te verruimen en nog meer aandacht te schenken aan de verschillende levensdomeinen van de cliënten. Omdat de nood aan voeding vaak een gevolg is van een tekort aan middelen hiervoor, komt het financiële zeker nog ter sprake tijdens het gesprek,



maar vanuit een heel andere invalshoek. Bijv. hoe ziet jouw woonsituatie eruit? Huur je privé of via een sociaal woonmaatschappij? Hoeveel huur betaal je? Ben je al ingeschreven bij een sociale huisvestingsmaatschappij?

Door met cliënten een gesprek aan te gaan over de verschillende levensdomeinen en hun ondersteuningsnaden, benaderen we armoede vanuit een breed perspectief. We bekijken

nu nog meer de situatie in zijn geheel en trachten samen met de cliënt na te gaan hoe we inkomsten kunnen verhogen of uitgaven kunnen verlagen.

Rechten en activering

We baseren ons hiervoor op hun rechten per levensdomein: zijn deze gekend bij de cliënt? Reeds onderzocht? Optimaal benut? We trachten hiervoor de brug te slaan naar diensten die hier expertise in hebben opgebouwd. Ter illustratie: toeleiding naar de Sociale Dienst van een ziekenfonds bij hoge kosten door ziekte, doorverwijzing naar een Sociaal Woningmaatschappij bij een nood aan een betaalbare woning, enz.

Door dit gesprek te voeren met cliënten trachten we hen te activeren, maar krijgen we ook zicht op de drempels waar ze mee geconfronteerd worden.

Kortom, de vrijwilligers nemen zelf geen hulpverlening op, maar de cliënt wordt gemotiveerd om hun hulpverleningsnetwerk te activeren of te herstellen of een netwerk (al dan niet hulpverlenend) uit te bouwen. De vrijwilliger gaat in gesprek met de cliënt om hem of haar naar de passende diensten toe te leiden.

Daarom spreken we nu van een **'begeleider'** in plaats van een **'hulpverlener'**. Deze naamsverandering zorgt er ook voor dat de verwachtingen ten aanzien van onze werking worden bijgestuurd.

*We
begeleiden
cliënten om
zelf instanties
aan te
spreken en
hun netwerk
uit te bouwen*

Meestappers

We merken echter dat het niet voor elke cliënt evident is om zelf de stap naar een externe dienst te zetten. Vandaar dat we in december gestart zijn met de aanwerving van **'meestappers'**: vrijwilligers die op vraag van de cliënt samen op pad gaan om drempels te verlagen, eventueel bepaalde zaken te hertalen, als steun, ...

Meestappers krijgen afgebakende opdrachten, hierin verschillen ze met gekende buddysystemen. We vinden het namelijk heel belangrijk dat cliënten een opstapje krijgen, maar niet afhankelijk worden van onze diensten. Ook hier ligt de focus op bruggen slaan, eventueel het gesprek aan gaan over het persoonlijk netwerk: gezin, familie, burens, ... wie kan er mee gaan in de plaats van de meestapper?

3.9. Voedselondersteuning

In 2019 stelden we 10.309 keer een voedselpakket samen. Dit is zijn 558 ondersteuningen meer dan in 2018 en bovendien het grootste aantal voedselbedelingen ooit.



Het feit dat cliënten in de voedingswinkel zelf hun voeding kunnen kiezen wordt erg geapprecieerd. Soms zijn de beschikbare voedingsmiddelen, zeker wat betreft groenten en fruit, voor de cliënten onbekend (andere cultuur, eetpatroon, te duur..). Door te laten proeven en uitleg te geven over bereidingswijze etc. leren mensen een uitgebreider en gezonder menu kennen. Het feit dat

cliënten één na één in de voedingsruimte komen 'winkelen', schept een klimaat van vertrouwen waarin mensen hun schaamte overwinnen en ook om uitleg durven vragen.

Voor iedereen die de taal niet goed beheerst, benoemen de vrijwilligers duidelijk en zorgvuldig de namen van alle producten, zodat mensen deze benamingen kunnen leren.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
totaal aantal voedselpakketten	6799	9203	9530	8470	9751	10.309

De voedselpakketten worden samengesteld vanuit verschillende kanalen: schenkingen via EU, schenkingen via de voedselbank, schenkingen via lokale warenhuizen, schenkingen via de Foodsavers, bakkers en andere organisaties, eigen aankopen.

	2014	2015	2016	2017	2018	2019
Voedselschenking via EU	18.461 kg	25.620 kg	21.532 kg	26.058 kg	16.524 kg	25.645 kg
Voedselschenking via de voedselbank	22.335 kg	27.162 kg	35.455 kg	44.580 kg	45.580 kg	33.947 kg
Voedselschenking via Foodsavers				34.030 kg	35.034 kg	47.582 kg
Lokale inzameling via Lidl, Delhaize, Cru, bakkers				12.600 kg	12.600 kg	12.600 kg

Voedselschenking via EU

De Sociale Dienst doet reeds jarenlang beroep op de voedselschenking via de Europese Unie. In 2019 werd er meer dan 25.645 kg voedsel op die manier gerecupereerd.

Voedselbank

Voedselbanken zijn distributiebedrijven vergelijkbaar met groothandelaars in voedingswaren, maar zij kopen noch verkopen. Zij krijgen gratis voedseloverschotten vanuit de Europese Unie, de voedingsnijverheid, de voedingsdistributie, voedselinzamelingen en van groenten- en fruitveilingen. De voedselbank verdeelt dit verder via een netwerk van verenigingen die dit gratis schenken aan mensen in armoede.

In 2019 werd er via deze weg 33.947 kg voedsel gerecupereerd.

Foodsavers van de stad Gent

Sinds 3 maart 2017 zet Foodsavers Gent zich in om voedseloverschotten uit de Gentse regio te recupereren en te herverdelen naar armoedeverenigingen en sociale restaurants in Gent. Het logistieke platform werkt met OCMW-medewerkers in sociale tewerkstellingstrajecten. De voedseloverschotten worden opgehaald op verschillende locaties, waaronder supermarkten en de veiling in Roeselare. Na een kwaliteitscontrole worden alle producten zo snel mogelijk geleverd aan Gentse sociale organisaties.

De Sociale Dienst Open Plaats kon in 2019 zo rekenen op 47.582 kg extra voeding.

Lokale inzameling

Eén van onze vrijwilligers zamelt wekelijks voedseloverschotten in met de bakfiets. Op die manier kunnen we ons voedingsaanbod aanvullen met verse producten.

Zo werkten we samen met o.a. Lidl (3 inzamelingen per week), Cru (1 inzameling per week) en de Albert Heijn Korenmarkt (3 inzamelingen per week). Daarnaast bestaat reeds een jarenlange samenwerking met een 3-tal bakkers. Ook de Delhaize van Deinze schenkt ons 5 bakken voeding per week.



Naar schatting 12.600 kg komt op deze manier door lokale schenkers terecht in onze Sociale Dienst.

Ter aanvulling van het aanbod kochten we voor een bedrag van € 18.773 extra voeding aan. Het betreft hier vooral (oplos)koffie, cacaopoeder, fruitsap, thee, zoet beleg, kaas, visconserven, worstjes in blik, pastasaus, bakboter en smeerboter. Concreet is dit een extra investering van € 1,8 per voedselpakket door onze vzw.

3.10. Wie zijn onze cliënten?

De Sociale Dienst richt zich naar mensen die zich in een kwetsbare positie bevinden. Iedereen is welkom in onze ontmoetingsruimte. Voor voedselondersteuning beperken we ons tot personen die wonen in onze KRAS-zone. Zie www.krasgent.be voor verdere details met betrekking tot de zonering. We spreken hier dan over cliënten.

In 2019 deden we 5.271 inschrijvingen in het onthaal voor voedselondersteuning en/of een begeleidingsgesprek, en dit op 144,5 openingdagen.

We hielpen 1.467 verschillende personen met voedselondersteuning en/of een begeleidingsgesprek.

Daarnaast bereikte de Sociale Dienst in 2019 649 kinderen in armoede. Hier zet de jaarlijkse stijging zich door: 589 (2016), 626 (2017), 635 (2018).

Het merendeel van de personen komt naar onze dienst via doorverwijzing, in totaal 510 huishoudens. 412 huishoudens (80,7%) werden doorverwezen door het OCMW. Andere doorverwijzers zijn onder meer het CAW, de Kringwinkel, Dienst Outreachend werken van Stad Gent en het Wijkgezondheidscentrum.

Een belangrijk deel van ons cliënteel leeft van een leefloon. Dit is zeker niet verrassend aangezien meer dan de helft van de mensen wordt doorgestuurd door het OCMW. Meer en meer wordt voedselbedeling gezien als een aanvulling op het leefloon. De hoge woonkosten (huur en energie) liggen hier zeker mee aan de oorzaak.

Het cliënteel bevat 48 verschillende nationaliteiten.

Bovenstaande cijfers hebben louter betrekking op de personen die we ondersteunen met voeding of begeleidingsgesprekken. Zoals reeds eerder aangegeven, bereiken we veel meer mensen via onze ontmoetingsruimte. We spreken dan over bezoekers. Het gaat onder meer over personen die dak- of thuisloos zijn, buurtbewoners, mensen zonder wettig verblijf, senioren, alleenstaanden, enz.



Getuigenis

3.11. Getuigenis: "Ik wil de spiraal van armoede doorbreken"

De stap zetten om naar de Sociale Dienst te komen, dat vond ik heel moeilijk. Ik heb namelijk een beroep waarin ik mensen help. En dan zelf hulp moeten vragen, dat is zo'n drempel....

Armoede verbergen

Ik was arm, ook al werkte ik. Ik durfde dat aan niemand zeggen. Ik was als enige verantwoordelijk voor mijn opgroeiende kinderen. Ik deed mijn uiterste best om die armoede niet aan de buitenwereld te tonen.

Ik deed mijn werk en droomde dat het beter zou worden, maar het werd niet beter.

Soms waren er wel heel zwarte gedachten, dat geef ik toe, als het mij allemaal te veel werd. Maar dan dacht ik aan mijn kinderen... Ik moest volhouden, voor hen. Een vreselijk tijd met vallen en weer opstaan. Telkens opnieuw, 30 jaar lang.

Eindelijk weer hoop

Op een bepaald moment kon ik echt niet meer verder, dus ik moest wel de stap zetten naar de Sociale Dienst en spreken over mijn situatie. En hier zeiden ze dan: "Wij gaan u helpen. Wij gaan u erdoor trekken, het zal gaan."

De morele steun die ik toen voelde in dat gesprek ontroerde mij diep. Eindelijk iemand die achter mij stond. Dan krijgt ge uw eigenwaarde terug. Ge krijgt opnieuw hoop.

Verzorgd voorkomen

Ik kwam hier voeding halen, maar dat heb ik nooit aan mijn kinderen gezegd, uit schaamte. Elke veertien dagen kwam ik thuis met een paar zakken vol eten. Dat maakte een groot verschil. Ik was ook blij met verzorgingsproducten, ook voor mijn kinderen.

Ik vind een goed en verzorgd voorkomen erg belangrijk. Soms wil ik wel eens iets van cosmetica kopen, of een product voor mijn haar. Het geeft je een gevoel van machteloosheid als dat niet kan, of als mensen te vlug over je oordelen: "Je ziet er toch goed uit. Je werkt en hebt toch niets tekort?"

Naar de kapper gaan, dat stel ik altijd uit, wegens te duur. Ik ga dus maar één of twee keer per jaar. Daardoor voel ik me soms niet goed en onverzorgd en voel ik me arm.

30 jaar doorzetten

Ik heb mijn uiterste best gedaan voor mijn kinderen. Eerst werkte ik voltijds, daarna kreeg ik een zware depressie en kon ik maar halftijds meer aan de slag. Toch heb ik een klein huisje

kunnen kopen, dankzij héél, héél zuinig leven. Onlangs is dat huis eindelijk afbetaald. Die dag was zo'n opluchting.

Ik dacht: 'Nu ben ik uit de miserie!' Ik was trots, maar ik heb ook geweend: het besef dat het zo'n zware prestatie is geweest.

Ik moest een verschrikkelijke weg afleggen. Ik ben twee jaar ziek geweest maar ik wou dit niet tonen aan de buitenwereld. Altijd weer opnieuw vroeg ik mij af: 'Hoe lang blijft dit nog duren?' Ik maakte een zware depressie door, maar niemand zag het.

Volgende generatie

Ik kon en kan met héél weinig geld leven. Mijn kinderen zullen gelukkig nooit zo'n zwaar werk moeten doen zoals ik.

Ik wil de armoede niet aan de volgende generatie doorgeven. Ik wil er alles aan doen om de spiraal te doorbreken, en dat is mij gelukt.

Mijn kinderen hebben hoge diploma's aan de universiteit. Daar ben ik trots op. Maar het vroeg wel veel doorzetting. Ik werkte en ik hield niets over. Dan ga je in overlevingsmodus, 35 jaar lang. Nu werk ik nog steeds en heb ik aan het einde van de maand niets over. Mijn loon is te laag, na 35 jaar werken!

Vertrouwen en wederkerigheid

Hier op de Sociale Dienst zijn de vrijwilligers zo goed voor mij. In het onthaal voelt ge dat ge graag gezien wordt. Dat heb ik nog niet veel meegemaakt. Ik heb vanaf mijn kinderjaren in een instelling gewoond. Daar leefde ik altijd in een groep. Als ik een keer luid lachte, kreeg ik straf. Dan kreeg ik lijfstraffen: handen op het hoofd voor een lange tijd, slagen, in de kelder... In die groep was er eigenlijk niemand die gewoon vriendelijk was voor mij.

Dat is hier in de Sociale Dienst anders. Ik heb wel tijd nodig gehad om vertrouwen te vinden. Maar het vertrouwen wordt groter. Er is zijn veel vrijwilligers die mij zoveel moed geven, die luisteren, die oprecht vriendelijk zijn.

*Die betrokkenheid, dat is wel uitzonderlijk, ook de sfeer.
We zorgen voor elkaar. Er is wederkerigheid. Er is
vriendschap. Dat is onbetaalbaar.*

Ik heb er zo lang over gedaan om mijzelf te zijn. Nu wil ik mijzelf zijn. Ik zou zo graag zeker nog 20 jaar leven met het gevoel dat het goed en leefbaar is, met een leefbaar inkomen om gelukkig en gezond te blijven.

Verteld door X, uitgeschreven door Ria.

6. Bestuur vzw Open Plaats

Samenstelling Raad van Bestuur:

- Voorzitter: Stefan Decraene
- Secretaris: Bart De Pue
- Bestuurders: Katrien Vandenbroucke, Marc Steyaert, Els De Leeuw, Luc Herregods
- Directie: Tine Van Rumst

7. Praktische informatie

Blijf op de hoogte

Website: www.openplaats.be

Facebook: [openplaats](https://www.facebook.com/openplaats)

Instagram: [@kringwinkelopenplaats](https://www.instagram.com/kringwinkelopenplaats)

Schrijf in op de nieuwsbrief via onze website.

Contacteer ons

De Kringwinkel Open Plaats

dekringwinkel@openplaats.be

09 227 25 64

Sociale Dienst Open Plaats

sociale.dienst@openplaats.be

09 227 05 23

Adressen en openinguren

De Kringwinkel Open Plaats –

Brugse Poort

Haspelstraat 49 (Pierkespark), 9000 Gent

Open: ma > za 10u-17u30

Goederen brengen: ma > vr 8u30u-17u30

| za 10u-17u30

Open: ma-vr 8u30-17u | za 10u-13u

De Kringwinkel Open Plaats –

Destelbergen

Dendermondestw. 525, 9070 Destelbergen

Open: di-zat 10u-17u30

Inzamelpunt Sloepstraat

Sloepstraat 19 (bij Wondelgem station),

9000 Gent

Sociale Dienst Open Plaats

Sint-Jan-Baptiststraat 1A, 9000 Gent

Open ma-di-do 9u-11u & 13u-16u